

Geen activisme maar realisme

Duurzaam beleggen is in het belang van de deelnemers, vinden de leden van het Sustainable Pension Investment Lab (SPIL). Het is noodzakelijk en verantwoord: een focus op kortetermijnrendement brengt onverantwoorde risico's voor de toekomst met zich mee. Het is de taak en verantwoordelijkheid van pensioenfondsen deze aspecten in hun beleggingsbeleid te integreren. Een kwestie van verstandig risicomanagement en maatschappelijke verantwoordelijkheid. Dit is in het belang van het pensioenfonds zelf, in het belang van de deelnemers en in het belang van de maatschappij, nu en in de toekomst.

Dinsdag 4 juni nam de Tweede Kamer een motie aan over het beleggingsbeleid van pensioenfondsen, die gesteund werd door onder meer de PVV, NSC en BBB.¹ Pensioenfondsen zouden beleggingsrendement op één moeten zetten in plaats van een activistisch beleggingsbeleid te voeren.

Verstandig beleggingsbeleid

Pensioenfondsen hebben als doel een goed pensioen te realiseren voor hun deelnemers. Dat gaat om het nakomen van verplichtingen op de lange termijn. Daarop is de strategie en het beleggingsbeleid afgestemd. Bij beleggingen wordt gekeken naar risicogewogen rendement: de afweging tussen rendement en risico's. Klimaat- en andere milieurisico's zijn wezenlijke risico's voor bedrijven en kunnen toekomstige rendementen negatief beïnvloeden. Dat brengt pensioenuitkeringen in gevaar.

Klimaatstresstesten laten zien dat pensioenfondsen blootgesteld zijn aan wezenlijke klimaat- en transitierisico's.² Denk daarbij aan de effecten van zeespiegelstijging of biodiversiteitsverlies op de waarde van bedrijven, huizen en infrastructuur. Of denk aan transitierisico's: klimaatbeleid kan effect hebben op de marktwaarde van

¹ [Toekomst pensioenstelsel | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

² Zie bijvoorbeeld de [klimaatstresstest van IORP](#) en de analyses van DNB [Op waarde geschat?](#) en [Op weg naar een duurzame balans](#)

pensioenbeleggingen of zelfs tot *stranded assets* leiden. Blijven investeren in bedrijven die onderhevig zijn aan deze transitierisico's, omdat ze bijvoorbeeld erg vervuilend zijn, brengt ons toekomstige pensioen in gevaar. Ook op systeemniveau zijn er risico's op de lange termijn voor het rendement.

De Nederlandsche Bank verwacht als toezichthouder ook dat pensioenfondsen inzicht hebben in klimaat- en milieurisico's en deze beheersen.³ Pensioenfondsen moeten dus verder kijken dan het behalen van enkel kortetermijnrendementen. Ze zijn uitstekend gepositioneerd om dat te doen: pensioenfondsen hebben immers van nature hun blik op de lange termijn gericht. Deze risico's beheersen is simpelweg verstandig risicomanagement en heeft dus niets te maken met activistisch beleggen.

Bovendien stelt de huidige Nederlandse en Europese regelgeving ook dat het behalen van een 'toekomstbestendig' pensioen een belangrijk doel is van een pensioenfonds. De *prudent-person*-regel heeft als doel dat beleggingen van een pensioenfonds in het belang van de deelnemers zijn, en daarmee een goed rendement waarborgt gegeven alle relevante risico's. De Wet financieel toezicht (Wft) en de Pensioenwet verplichten pensioenfondsen daarnaast tot een beheerste en integere bedrijfsvoering en adequaat risicobeheer. De toezichthouder ziet hierop toe.

Beleggen voor een goed pensioen in een duurzame samenleving

De vraag is bovendien: in wat voor wereld wil je met pensioen gaan? Koopkracht wordt ook bepaald door welzijnsaspecten. Pensioenfondsen kunnen met hun beleggingen een positieve bijdrage leveren aan de maatschappij en zijn daarbij verplicht de wensen van de deelnemers mee te wegen. Uit onderzoek blijkt dat een groeiend aantal deelnemers het van belang vindt dat hun geld verantwoord besteed wordt. Dat kan goed samengaan met een degelijk rendement. Sterker nog: er is weinig bewijs dat overtuigend laat zien dat verantwoorde beleggingen minder winstgevend zouden zijn.

Met deze motie wordt een schijntegenstelling gecreëerd. De sector, DNB maar ook vele deelnemers zien dat gelukkig. Een kans voor de politiek om zich alsnog hierbij aan te sluiten.

Het SPIL houdt zich actief met deze onderwerpen bezig om zo de pensioensector van gedegen en actuele kennis te voorzien, bekijk de [SPIL-website](#) voor onze publicaties.

³ [gids-voor-de-beheersing-van-klimaat-en-milieurisico-s-2023.pdf \(dnb.nl\)](#).